

Velké prádlo - banalita všedního dne jako námět pro umělecké dílo

24. dubna 2013 začala v budoartu další výstava z cyklu společných výstav partnerských dvojic umělců s názvem Velké prádlo, která představuje tvorbu manželů Černických. Pro tuto příležitost mimojiné vytvořili společné dílo in situ s názvem Vlajka, ve kterém navázali na téma výstavy s ústředním motivem prádla. Jak vznikala vystavená díla a jak vzájemně reflektují tvorbu svého partnera...? Odpovědi přináší další z rozhovorů s vystavujícími umělci.

Michaelo, v posledních letech jsi opustila figurální malbu a vytváříš obrazy, kde leitmotivem je drapérie. Čím tě přitahuje?

Vlastně bych ani nepoužila termínu „drapérie“, protože v tom se pro mě skrývá určitý odstup od daného objektu... Spíše jde skutečně o „oblečení“. Myslím, že tohle pojmosloví lépe vystihuje můj přístup. Ve skutečnosti se všechno „prádlo-oblečení“ váže ke konkrétním osobám, nutno říct, k mým nejbližším - třeba k dětem... To oblečení je určitým přeneseným způsobem vlastně na obraze zastupuje... V tom vidím i návaznost na předchozí témata, jak zmiňuješ v otázce.

Monumentální obraz Velké prádlo je poskládaný z necelých dvou set miniaturních pláten. Co bylo prvotním impulsem k vytvoření takového cyklu?

Před Velkým prádlem jsem měla rozpracovaných několik větších obrazů. Vzhledem k tomu, že v té době byly moje děti ještě docela malé, byl můj čas na práci (povětšinou) limitován délkou jejich spánku po obědě výjimečně délkou jedné pohádky v době poledního klidu. Obojí to vycházelo tak na hodinu a půl. Což je na plnou koncentraci docela málo. Navíc, když z nejrůznějších důvodů (třeba nemoci dětí) práci na tématu přerušíš třeba na 14 dní, je návrat k tématu o to složitější. Jako když čteš knihu a teprve po delší době pokračuješ. Tak jsem si koupila několik opravdu malých formátů a jednou večer na jeden z nich namalovala první hromadu nevyžehleného prádla (kupí se mi totiž utěšeně v ateliéru vedle pracovního stolu). Následovaly asi tři další a pak vznikla idea na Velké prádlo. Každý z obrazů má ze zadu přesné datum... Je to taková forma deníku. Bavilo mě, že toto „marginální“ všední téma mohu postupně zúročit formou kumulace krátkých časových úseků do většího celku...

Cyklus Velké prádlo, složený z téměř 200 miniaturních pláten

Pohled na hromadu nakupeného prádla může být frustrující. V jakém rozpoložení maluješ svá zátiší?

Já si to ohromně užívám! Opravdu mě baví, že latentní nutnost několika hodin času stráveného u žehlení, tj. kupa vypraného prádla, se může stát námětem pro více jak dvouletou práci. Navíc vzhledem k formátu jsem každé dopoledne (to už začala chodit do školky i moje dcerka) zažívala pocit z dokončeného obrazu! To se mi předtím povedlo tak dvakrát do roka...

Jako celek působí Velké prádlo jako čistá abstrakce, avšak při bližším pohledu jde o zřetelný přepis předlohy. Uvažovala jsi od samého začátku, vytvořit "velký obraz z mozaiky"? Je pro tebe, po jeho vystavení, cyklus Velké prádlo ukončen?

Jak jsem popsala výše, finální nápad vznikl po namalování několika těchto malých pláten – v té době jsem už počítala i s tím, že s hotovými „obrázky“ budu volně manipulovat, že je použiji jako dlaždice k sestavení celku. V té intenzivní podobě posledních dvou a půl let je pro mě cyklus momentálně ukončen. Ale nevylučuji, že se k tématu ještě nějak nevrátím.

Jak bys z výsadního postavení manželky popsala tvorbu Jiřího?

Jiří je nesmírně kreativní a pracovitý umělec. Má množství nápadů, dokáže je rozvíjet, tematicky i formálně domýšlet, je důsledný a precizní... S jemu vlastní lehkostí chrlí nová řešení a myslím, že ho to celé dost baví ☺.

Otázka na závěr. Jaké jsou tvé umělecké plány do blízké budoucnosti?

Myslím, že prádlo na chvíli uložím do skříní... Mám představu nějakých portrétů, ale to bych nerada předjímal. Teď aktuálně mě čeká práce z trochu jiného oboru - s kamarádkou logopedkou jsme si vymyslely logopedickou publikaci pro děti, má vyjít ještě letos... Takže potom se uvidí...

Jiří, pro výstavu jste vytvořili společné dílo Vlajka. Ale již dříve jste spolupracovali na „akční malbě s Afroditou“ (viz. fotodokumentace na výstavě). Můžeš tuto akci divákovi blíže přiblížit?

Nejde vlastně ani tak o Afroditu ale o „pochodeň ve tvaru Afrodity“, proto má soška rukojeť. Jde o manipulaci něčeho, co máme v podvědomí a co je nositelem kulturních konotací prostřednictvím zdvojení. Tím zdvojením je moje žena – Afrodita. Působím svojí vůlí na sošku, ale ta je manipulovaná vůlí mé ženy, ke které mám osobní vztah.

Společné foto Jiřího a Michaely z roku 1995

V tvých „jednotkách“ malba opouští svůj klaustrofobně vymezený prostor, povrch plátna je naleptáván, úder štětce překračuje hranice obrazu nebo klasický materiál plátna nahrazuje syntetika. Tyto „buňky“ se naroubávají na konkrétní prostor a vytváří nové souvislosti. Lze

***vnímat, že společným prvkem tvých vystavených děl je jakési zpochybnění klasické malby obrazů?
Můžeš odhalit, zda tomu tak skutečně je a proč?***

Jsou to experimentální malby z mnoha důvodů. Jelikož jsou malé, mají spíše povahu segmentu, nebo součástky. Jsou to jednotky, protože se na nich neděje více, než nerozvinuté základní malířské, minimalistické gesto. To gesto je jakýmsi „a“ nebo „1“- proto“ jednotka“. To podstatné se děje mimo obraz, což není obvyklé. Jednotky odkazují na své okolí, jindy jej vtahují do sebe nebo jej aktivizují. Malby jsou elastické, poddajné a instantní. Některé mají nestálý povrch, integrují světlo atd...

Tvorba Michaely a tvá je dosti odlišná, ale i přesto, dokázal bys najít také nějaké spojitosti, například v kritickém přístupu k umění?

Myslím, že nás spojuje láska, láska k umění a baví nás i podobné věci. I když se to nezdá, máme mnoho společného, například oblibu v manipulaci s náhodou, nebo chybou, smysl pro detail atd...

Děkujeme za rozhovor.